

BÉKÉSI ÚJSÁG

Roma Oldal

Lemondott a Lungo Drom békési elnöke

Lemondott a Lungo Drom békési elnökségéről, illetve a szervezet megyei alelnöki posztjáról Lakatos Gyula. A roma politikus lapunknak elmondta, elsősorban családi okok miatt döntött a váltás mellett, de elhatározásában néhány személyes családodás is közrejátszott. – Néhány évvel ezelőtt abban állapodtunk meg a Fidesz helyi vezetőivel és Farkas Flórián országos elnökkel, hogy csak a 2006-os választásokig vezetem a helyi Lungo Dromot. Az elmúlt hónapok komoly lemondást igényeltek a családom részéről. Szeretnék több időt tölteni velük – hangsúlyozta Lakatos Gyula. Kérdésünkre ugyanakkor kifejtette, munkájával továbbra is segíteni kívánja a város vezetését a roma kérdések megoldásában.

A békési Lungo Drom közben már megtartotta tisztújító közgyűlését, ahol Stummer Zoltán választották a leköszönő Lakatos Gyula utódául.

Az emberi életkörülmények is fontosak

MUCSI ANDRÁS ROMAÜGYI TANÁCSNOK A PEREMKERÜLETI PROGRAMRÓL

„Nem mintha az előző vezetés nem tett volna sokat a peremkerületek fejlesztéséért, de azért még nagyon sok a munka, és bizony sokaknak az a véleménye a városban, hogy a városközpont szépítésén kívül nem sok minden történt az elmúlt években. Az elmaradottság kézzel fogható

a városi cigányság által lakott utcákban is.” – nyilatkozta lapunknak Mucsi András kereszténydemokrata önkormányzati képviselő, romaügyi tanácsnok. A képviselő-testület februári ülésén elfogadták a képviselők Békés város peremkerületi programját. Ennek keretében a

következő néhány évben játszótér létesül a Hunyadi téren, valamint Párizsban, a mostanság is „játszóternek” nevezett területen, amely tulajdonképpen sosem töltötte be a funkcióját. A roma gyerekek számára megfelelő terület készül labdarúgóterekhez, közösségi tevékeny-

ségekhez. A Peremkerületi programban hangsúlyos, hogy a meglehetősen rossz állapotban levő járdákat újrarakják, az egysorosokat kétsorosra bővítsék. A Táncsics utcai sorházak előtt, vagy a Károlyi utcán új járda készül, s kerül felújításra, hogy csak néhány példát említsünk. A Peremkerületi program célja hogy csökkenjen a peremkerületek és a város központi területei közötti különbség. Egyúttal megszűnt a képviselő alap, amely a képviselő szerint részben elfecsérelt pénz volt, mert az összesen több mint 5 milliós keret felhasználásáról a képviselők önállóan, koordináció nélkül döntöttek. A 8.számú választókerület képviselője el szeretné érni, hogy 2010-re minden hatházi utca rendelkezzen útalappal, illetve elkészüljön a városközpontot az ONCSA-teleppel összekötő kerékpárút. „A kereszténydemokrata politikában nagy szerepe van a szolidaritásnak, az esetekkel való együttérzésnek. A peremkerületek fejlesztésével javulnak a lakosság, így a romák életkörülményei is.” – mondta Mucsi András

A város egyik peremkerülete, a Szabadkai utca

Hitel Centrum

AKTÍV
BÁROSOKNAK
HITEL KIVÁLTÁS
LAKÁSVÁSÁRLÁSI
HITEL ÖNERŐ
NÉLKÜL IS
INGYENES
TANÁCSADÁS.
SZOCPOL
ÜGYINTÉZÉSEK

Békés, Kossuth u. 26.

Telefon:
70/778-47-78,
70/778-47-72
Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig
9-17 óráig

Egymás ellen

Egy időben, két eltérő helyszínen demonstrált az Országos Cigány Önkormányzat (OCÖ) vezetése és ellenzéke. Kolompár Orbán elnök és hívei a jobbik székháza elé vonultak, mások viszont az OCÖ székház előtt tiltakoztak a romák művelődési házának „elköttyavetyélése” és Kolompárék ellen.

Félszáz roma tüntetett az Országos Cigány Önkormányzat Dohány utcai székháza előtt, annak a hírére, hogy a cigány önkormányzat vezetése alig több mint egy héttel az új OCÖ megválasztása előtt eladná az Országos Cigány Információs és Művelődési Központ (OCIMK) Gyömrői úti épületét. Erről döntöttek is: a közgyűlés hozzájárult az ingatlan 145 milliós forintos értékesítéséhez. Az OCÖ-beli ellenzék, Farkas Antal és Rostás László által fémjelzett csoportja azonban úgy tartja, az OCIMK nem ennyit, hanem másfél milliárdot ér. A megmozdulás fő szónoka Raduly József, a Száztagú Cigányzenekar korábbi elnöke. Harcok árán kicsikartuk a kormánytól, hogy legyen egy épületünk, ahol alkotó műhelymunka folyik, ahol polgári életet folytathatunk emberi méltósággal, engedhetjük-e hát, hogy elköttyavetyéljék? – kérdezte Raduly. Ezzel egy időben Kolompár Orbán elnök és szövetségesei a Jobbik Villányi úti pártshékháza elé vonultak, amiatt tiltakozva, hogy a parlamenten kívüli erő Cigánybűnözés elnevezésű honlapot működtet. Bejelentették, uszítás és kisebbségi jogok megsértése címen büntetőfeljelentést tesznek a jobbik ellen. Farkas Antal ellenzéki OCÖ képviselő erre közölte: az OCÖ elnöke pótcselekvést folytat a súlytalan Jobbik ellen, hogy elterelje a figyelmet négy év kudarcairól. Kolompár többek között kijelentette: jobb és baloldalra szakadt a roma társadalom. Szerinte azért nem tudott talpra állni az OCÖ 2002-2006 között, mert az előző nyolc év alatt a Farkas Flórián féle vezetés úgymond csödbe vitte azt

Lakatos Gyula

„Nem túl rózsás a lakáshelyzet Békésen”

Békésen is kiemelt fontossággal bír a lakáskérdés. Az alábbiakban Mészáros Sándor, az ügyrendi, lakásügyi, közrendvédelmi bizottság elnöke foglalja össze a legfontosabb tudnivalókat az önkormányzati ingatlanokról.

1998-ban kerültem be először a város képviselő-testületébe. Már akkor tagja lettem a lakásügyi bizottsághoz, amely testületnek azóta is tagja vagyok. Az elmúlt nyolc évben komoly tapasztalatot szereztem arról, hogy milyen nagy gondok vannak a szociális bérlakások elosztásának területén.

Az egyik és talán legnagyobb probléma, hogy 1994 és 1998 között a szociális bérlakások közel felét eladta az akkori városvezetés. Ez számszerűen közel kétszáz ingatlan eladását jelentette. A mintegy 430 önkormányzati bérlakásból kétszázhusz körüli lakás maradt. Bár 1998 óta a városi tulajdonú lakások eladását radikálisan lecsökkentettük, az egyik és talán legnagyobb probléma, hogy 1994 és 1998 között a szociális bérlakások közel felét eladta az akkori városvezetés. Ez számszerűen közel kétszáz ingatlan eladását jelentette. A mintegy 430 önkormányzati bérlakásból kétszázhusz körüli lakás maradt. Bár 1998 óta a városi tulajdonú lakások eladását radikálisan lecsökkentettük,

Az elosztást az is nehezíti, hogy sok az egyszobás lakás, amelyek két illetve háromtagú családoknak adhatóak csak oda. A lakásra várók

nagy része viszont négy-öt, sőt gyakran hat-nyolc főtől áll.

Ezeknek a családoknak a különböző törvények és rendeletek alapján egyszobás lakás nem is utalható ki. A lakásra várók hiába fogadnák el, akkor sem utalható ki számukra, mert az törvénybe ütköző lenne.

Az illetékes bizottság tagjai az elmúlt időszakban tekintették és a lakáshelyzetet. A teljes tisztárlás

és a jobb átláthatóság érdekében javaslatokkal is éltek a képviselő-testület felé. Eszerint jóállagú lakásokat csak akkor és ott adhatnak el, ahol egy lépcsőházban csak egy-két önkor-

mányzati ingatlan található. Ennek megfelelően ha egy lépcsőházban több városi tulajdonú lakás található, azok nem eladhatóak. A rosszabb állapotban lévő ingatlanok, amelyeket az önkormányzatnak nem érdemes felújítania – cserélhetnek elsősorban gazdát. Sajnos súlyosbítja a lakás gondokat, hogy az önkormányzati tulajdonú kertés házak egy részéről le kell

mondani, mivel azok annyira rossz állapotban vannak. Mint az eddigiekből is kiderült, a városban lévő szociális bérlakások terén a helyzet enyhén szólva sem rózsás.

Lehetnének sokkal jobb helyzetben is, ha 1998 és 2002 között a Fidesz-kormány idején kihasználnák a Széchenyi terv adta lehetőségeket, azaz 70 százalékos támogatás és 30 százalékos önerő mellett épített volna a város új szociális bérlakásokat.

A jelenlegi kormány sajnos megfordította a pályázati rendszert: 70 százalékos önerő mellé, 30 százalékos támogatás társul. Ilyen rendszerben nem igen látni a lehetőséget arra, hogy új lakások épüljenek.

Nem vagyunk tehát könnyű helyzetben, de a bizottság igyekszik a lehető legjobban elvégezni a munkáját, fontosnak tartjuk, hogy valóban a rászorultak kapjanak lakást.

Végül még egyetlen megjegyzés. A lakás rászorultsági alapon nem jár, hanem adható. Ezt mindenképpen ajánlom azok figyelmébe, akik úgy keresik fel az önkormányzatot, mint ha a lakás automatikusan járna számukra.

Mészáros Sándor,
az ügyrendi, lakásügyi bizottság elnöke

Megkérdeztük

**AZ ISKOLAI
KOORDINÁTOROK
MUNKAHELYI TAPASZ-
TALATTAIKRÓL**

BUDAI OLIVÉR
koordinátor

Nagyon pozitívak az eddigi munkám során szerzett tapasztalataim. A tanulmányi és magatartási eredmények alapján természetesen vannak jobb és gyengébb képességű tanulók is. Örülök annak, hogy akadnak kifejezetten szorgalmas, jó átlaggal rendelkező diákok. Szerencsére a középiskolában nincsenek kirívóan rossz magatartású tanulók, hiszen itt már tudják, saját magukért tanulnak. A diákokat foglalkoztatja az iskola-összevonás, amit nem igen várnak mert bizonytalannak látják a dolgokat.

KONKOLY EDIT
koordinátor

A mi feladatunk, hogy a ránk bízott gyerekek illetve tanáraik közt egyfajta közvetítő szerepet töltsünk be. Munkánk, annak összetettsége miatt nem túl könnyű. Kezdetben számos nehézséggel kellett megküzdenem a munkám során, de mára úgy tűnik, hogy a gyerekek egyre inkább igénylik a kapcsolattartást, törődést, odafigyelést. Mindenkinek el kell fogadni, hogy a gyerekek egyfomák és mindannyiuknak lehet jobb vagy rosszabb, könnyebb vagy nehezebb napja. Ezért is fontos a türelem.

MEZŐ LÁSZLÓNÉ
koordinátor

A mi iskolánkban a legmagasabb a roma tanulók száma, de a pedagógusoknak köszönhetően a gyengébb képességű gyerekek is számos lehetőséghez jutnak, a délutáni csoportfoglalkozások is sokat segítenek a gyerekek fejlődésében. A szülők és a tanárok megfelelő összefogásával számos problémát sikerült már megoldanunk és úgy gondolom, hogy ezt kell tennünk a továbbiakban is. Az egyéni gondokat megfelelő hozzáértéssel és diszkrécióval kell kezelnünk, ez mindannyiunk számára fontos.

Cigányok Európában

A cigányokat nyelv szerint osztályozhatjuk. A kárpáti cigányok jelentősebb csoportjai az 1400-as évek elején érkeztek Magyarországra, Horvátországon keresztül. Ezért van nyelvükben több szláv eredetű szó. Kocsival, lovakkal jöttek. Zenélés és fémművesség volt a megélhetési forrásuk. Az oláh cigányok az 1850-es évek végén érkeztek jelentős számban, román nyelvterület érintésével Magyarországra. Nyelvükben ezért található sok román eredetű szó. Ezek a cigányok, mivel hosszabb időt töltöttek együtt, nyelvüket, szokásaikat jobban megőrizhették, törzsi nemzeti szervezeteik még ma is léteznek. Ezek a törzsek egy – egy foglalkozást is jelentettek, sajátos nyelvi dialektus mellett. A leghagyományosabban élő törzsek, a nyelvet és kultúrát leghívebben őrző oláh cigányok: a mashar, a dirzar, a colar, a

közel állnak egymáshoz. Ezek az ún. nem chi-vel (csi) beszélő oláh cigányok. Például: na phenel, chi phenel (nem mond). Az asszonyok jövedelmi forrása a kártyavetés, a jóslás, magán házaknál tevékenykedés mosás, takarítás, stb.). A városokban a házalás, kéregetés, piacolás, ke-

reskedés. Habsburg József írja 1888-ban a cigányok foglalkozásairól, megélhetési módjáról. A kenyerüket az alábbi módon

szerezik: A közönség mulattatásával: zenész (lavutari), cirkuszos (cirkusari), medvetáncolat (ursari). Kézműiparral: kovács, lakatos (klidyikari), kolompár, üstfoltozó (khelderashi), tapasztó (lipitori), lókupec (lovari), kanalas (lingurari), teknővájó (balajari), házaló (kherari).

A letelepedés után hazánkban a gazdagabbak lókereskedéssel, házalással foglalkoztak. Egy másik csoportnak a zenélés és a kovácsmesterség volt a fő megélhetési forrása. A khelderasok (üstfoltozók) a XX. század elején elhagyták Magyarországot, egy család kivételével. A kapitalizmus fejlődése a kézműipart kiszorította, s újabb cigány tömegek kerültek a létminimum alá. Így az alkalmi munkások, napszámosok, kéregetők száma egyre nőtt. A jóslás, kártyavetés, lopás került előtérbe. Anyagiilag azok a zenészek kerültek jobb sorba, akiknek állandó muzsikálási lehetőségeik voltak. Ki is alakult Magyarországon egy sehol mást nem található szórakoztató zenei stílus, amelyet egyes muzikusok művészi módon művelnek, generációkon át napjainkig.

Útravaló cigány gyerekeknek

Hátrányos helyzetű gyermekek részére rendezett színes kulturális programot az Oktatási és Kulturális Minisztérium. A budapesti rendezvényen az Eötvös József Általános Iskola huszonhét diákja vett részt. A gyerekek megtekinthették a Van Gogh kiállítást, majd ellátogattak a fővárosi állatkertbe. A közös ebéd után a Hősök terén sétáltak egyet, s végül élményekkel gazdagon térhettek haza – tájékoztatta lapunkat Mező Lászlóné, az iskola koordinátora.

A Békési Cigány Kisebbségi Önkormányzat előreláthatólag március közepétől cigány nyelvtanfolyamot indít a Roma Közösségi Házban. Jelentkezni a helyszínen vagy a polgármesteri hivatal lapostetős épületében lehet.

Ilyen a bokszt...

EGYRE NÉPSZERŰBB A HUNYADI TÉRI KÖZÖSSÉGI CENTRUM

A jövő generációja felvette a kesztyűt

Több önképző roma csoportnak ad helyet a korábbi Hunyadi téri Általános Iskola. Az intézményben működő klubok és csoportok legfontosabb célja az

értékek megőrzése és a közösségi élet megteremtése, ápolása. A Hunyadi téri közösségi centrum

egyik legnépszerűbb foglalkozása a kiváló sportoló Surman Zoltán nevével és irányításával működő bokszt műhely. Az érdeklődésre jellemző, hogy az edzéseket látogató bunyós palántákat több csoportba kellett beosztani.

Surman Zoltán érdeklődésünkre elmondta, hogy lelkes segítőkkel oldja meg az edzések feladatait. Külön foglalkozást vezényelnek a gyerekek, a nők illetve az idősebbek részére. Surman Zoltán eközben csak a versenyzők felkészítésével foglalkozik, s a klub ennek megfelelően több országos versenyen is érdekelt. A szerény pénzügyi lehetőségek ellenére a csapat mégis egyre-másra szállítja a jobbnál jobb eredményeket.

Lakatos Gyula

A romák elhelyezkedését is segítheti az új kft.

A képviselő testület határozott arról, hogy a város köztisztasági és parkfenntartási feladatainak ellátására száz százalékos önkormányzati tulajdonú városüzemeltetési kft-t alapít. A tervek szerint a társaság szakemberei fogják elvégezni a téli hó- és síkosságmentesítést, a játszótérek karbantartását, és a zöldfelületek fenntartását. A kft részletes üzleti tervét és alapszabályát a márciusi ülésen tárgyalják a városi képviselő testület tagjai. Ez a Kft. többek között a hátrányos helyzetűek foglalkoztatását segít-

heti elő – tudtuk meg Izsó Gábertől, Békés város polgármesterétől

A település vezető ugyanakkor egy másik fontos elképzelésünkre is felhívta. Izsó Gábor kérdésünkre kifejtette, hogy tervek szerint a békési téglagyár területén európai uniós pályázati források segítségével egy hulladékvalókatórt létesítenének, amely a munkahely-teremtés mellett a városban keletkező szemét ártalmatlanításában is jelentős szerepet tölthet majd be.

L. Gy.

Kishírek a roma világból

GYARAPODIK A TÁBORA

Tovább gyarapodott Farkas Flórián Lungo Drom – elnök és szövetségeseinek tábora a március 4-i területi és országos kisebbségi választások közeledtével. Immár bizonyos, hogy a Zsigó Jenő vezette Roma Parlament a Lungo Drom küzdelmét támogatja a megyei és az országos voksoláson. Cserébe a Lungo Drom a fővárosban nyújt támogatást a Roma Parlamentnek. Mindez a CTV legutóbbi műsorából derül ki, amely a C-Press első internetes roma hírügynökség oldaláról tekinthető meg.

MEGTORPANT

Kimerült az alacsony végzettségű felnőttek továbbképzését finanszírozó Lépj egyet előre program pénzügyi

kerete. A tavaly februárban indított projekt a 28 ezer jelentkezőből 13 ezernak ad támogatást.

LEMONDTAK

Az Országos Cigány Önkormányzat ügyrendi bizottságának tagjai lemondtak megbízatásukról mert annak vezetőjének munkájával nem elégedettek és nem értenek egyet – tájékoztatták a fórumokat a képviselők.

TÁMOGATÁS

Eddig az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatások körébe egyedül a közhasznú munkavégzés támogatása tartozott. Több olyan jogszabály is módosult február 17-ével, amely a foglalkoztatás javítását célozza. Például azok a munkanélküliek, akik vállalják ön-

maguk foglalkoztatását, akár három millió forint támogatást is kaphatnak – az erről szóló rendelet a Magyar Közlöny legújabb számában jelent meg.

JAVÍTHATÓ HELYZET

Pozitív példákra van szükség ahhoz, hogy egyre többen személyesen tapasztalják: a roma munkavállalók is lehetnek képzettek, jó csapatmunkások. Csak így szűnhetnek meg a társadalmi előítéletek – állapítja meg többek között az Ernst and Young felmérése, amely az ENSZ Fejlesztési Programja támogatásával és együttműködésével készült.

ROMA ÚJSÁGÍRÓK

Roma újságírók továbbképzéséről született megállapodás

a Magyar Távirati Iroda, a Budapesti Független Újságírók Alapítványa és a Roma Sajtóközpont között.

400 MILLIÓ FORINT

Kilenc településen mintegy négy és félezer ember életkörülményei javultak a 2005-2006-os roma integrációs program segítségével. 680 millió forintot költöttek a többi között között lakásépítésre, felújításra, infrastruktúra fejlesztésre. A 2006-2007-es programban több falu vesz részt, de kevesebb pénz jut rá.

ROMA VÁLASZTÁSOK

A március 4-i megyei és országos cigány kisebbségi önkormányzati választások jegyében tartottak tájékoztatót több településen az országban a roma szervezetek képviselői. Városunkban Balogh Krisztiánt jelölték a Megyei Kisebbségi Önkormányzat képviselőjének.

A BCKÖ üléséről

A Békési Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke Czibanó Tihamér számolt be a 2007. február 21-én a Polgármesteri Hivatal kistanácskozó termében megtartott ülésükről. A tanácskozáson több napirendet is tárgyaltak: egyebek mellett tájékoztatták a meghívottakat a békési roma származású általános iskolások félévi tanulmányi eredményéről, tanulmányi verseny és rajzverseny meghirdetéséről, továbbá a roma nyelv oktatásáról, ami a tervek szerint március közepén indulhat. A tervek szerint az oktatás időtartama 16 alkalommal, összesen 100 óras lenne. További napirendi pontként szerepelt a Békési Cigány Kisebbségi Önkormányzat 2007. évi költségvetésének elfogadása. Végezetül Jákló Jánosné programvezető tájékoztatta a városi közmunka programról a megjelenteket. Czibanó Tihamér elnök végezetül a bejelentésekkel zárta a februári ülést.